

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen

Postbus 9105

6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6

6511 PP Nijmegen

T 14 024

nijmegen.nl

Contactpersoon

Bente van Logtestijn

b.van.logtestijn@nijmegen.nl

Ons kenmerk

E23.000486

Datum 14 maart 2023

Onderwerp Een toekomstbestendig mantelzorgbeleid

Geachte leden van de raad,

In 2021 telde Nijmegen 54.000 mantelzorgers. Mantelzorgers zijn onmisbaar in onze samenleving. De inzet van mantelzorgers speelt een belangrijke rol in het draaiend houden van het zorgsysteem. En mantelzorgers zorgen ervoor dat inwoners langer thuis kunnen wonen. Het aantal mantelzorgers en het beroep op hen neemt naar verwachting de komende jaren toe door toenemende personeelstekorten in de zorg. Als gemeente vinden we het belangrijk om mantelzorgers te ondersteunen. Met deze brief informeren we u over de stappen die we ondernemen om mee te bewegen met de ontwikkelingen rondom mantelzorg en te zorgen voor passende ondersteuning voor onze inwoners.

Evaluatie mantelzorgbeleid

In 2023 evalueren we het mantelzorgbeleid. Het doel hiervan is het inzichtelijk maken van het huidige aanbod van mantelzorgondersteuning en de aansluiting op de wensen en behoeften van mantelzorgers. Op dit moment bieden we een scala aan ondersteuningsmaatregelen voor mantelzorgers. Enerzijds om mantelzorgers te ondersteunen, hen een luisterend oor te bieden en in contact te brengen met lotgenoten. Anderzijds om mantelzorgers te ontlasten wanneer zij overbelast zijn geraakt. De regelingen zijn in de jaren gegroeid, aangevuld en uitgebreid. Met deze evaluatie brengen we de verschillende regelingen in kaart en evalueren we of deze aansluiten bij de ondersteuningsbehoeften van mantelzorgers. Daarnaast kijken we naar mogelijke alternatieve vormen van ondersteuning. Voor deze evaluatie betrekken wij de JMG-adviesraad, de Seniorenraad en Mantelzorg Nijmegen. Zij zijn de link naar de doelgroep. Het streven is om deze evaluatie na de zomer op te leveren en te komen met een advies over een toekomstbestendig mantelzorgbeleid. De resultaten van deze evaluatie en het advies worden met u gedeeld.

Regeling ‘tijdelijke huishoudelijke hulp voor mantelzorgers’

Achtergrond en ontwikkelingen

Eén van de regelingen die we op dit moment bieden om mantelzorgers te ontlasten is de regeling ‘tijdelijke huishoudelijke hulp voor mantelzorgers’. Op dit moment (6-3-2023) maken 30 mantelzorgers gebruik van deze regeling. De regeling is in 2015 door het Rijk bedacht met als doel om de werkgelegenheid in de huishoudelijke hulp in stand te houden. Cliënten met een indicatie voor hulp bij het huishouden vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en mantelzorgers hadden toen de mogelijkheid om tegen een gereduceerd tarief (extra) uren huishoudelijke hulp in te kopen. Vanaf 2017 is de regeling door het Rijk losgelaten en koos de gemeente Nijmegen om het in een aangepaste vorm te behouden, namelijk als extra voorziening voor de ondersteuning van mantelzorgers. De realiteit wat betreft werkgelegenheid is echter in de afgelopen jaren sterk veranderd. Nederland heeft op dit moment een zeer krappe arbeidsmarkt. Door vergrijzing neemt deze krapte verder toe én stijgt de vraag naar Wmo-ondersteuning. Voor de gemeente Nijmegen zien we een grote uitdaging in het beschikbaar en betaalbaar houden van huishoudelijke hulp vanuit de Wmo, doordat de vraag naar hulp groter dreigt te worden dan het aanbod.

Niet meer inkopen ‘tijdelijke huishoudelijke hulp voor mantelzorgers’ per 1-1-2024

In het proces rondom de inkoop van Wmo hulp bij het huishouden (Wmo HH) is afgelopen februari een beleidsvisie vastgesteld. Een belangrijk uitgangspunt in deze visie is dat hulp bij het huishouden beschikbaar blijft voor Nijmegenaren die dit echt nodig hebben. Gezien de benoemde ontwikkelingen heeft het college besloten om het product ‘tijdelijke huishoudelijke hulp voor mantelzorgers’ niet meer in te kopen vanaf 1-1-2024. Onze afweging hierbij is dat een andere vorm van preventieve ondersteuning ook mogelijk zou zijn en hetzelfde doel bereiken, zonder een beroep te hoeven doen op Wmo HH. Daarbij doet een hulp via de Wmo meer dan poetsen, bijvoorbeeld samen met de cliënt te kijken naar wat men zelf nog kan en te ondersteunen in het voeren van een gestructureerd huishouden. Deze aanvullende taken zijn bij mantelzorgers veelal niet nodig en daarom is het niet passend om deze vorm van hulp bij hen in te zetten. Vanwege de nieuwe contracten Wmo HH per 1-1-2024 kunnen we niet wachten op de uitkomst van de evaluatie mantelzorgbeleid. Daarom is besloten dit product niet meer in te kopen.

Ondersteuning voor mantelzorgers blijft beschikbaar en wordt verder onderzocht

Het doel van de regeling ‘tijdelijke huishoudelijke hulp voor mantelzorgers’ is om mantelzorgers tijdelijk te ontlasten om overbelasting te voorkomen of verminderen. Huishoudelijke hulp via de Wmo is en blijft toegankelijk voor inwoners – waaronder mantelzorgers - die het nodig hebben. Voor mantelzorgers bieden we verschillende andere regelingen, zoals de Respijtzorg strippenkaart bij dreigende overbelasting, dagbesteding voor de zorgvrager en het mantelzorgcompliment. In de evaluatie van het mantelzorgbeleid zullen we kijken of deze voorzieningen voldoende aansluiten bij de wensen en behoeften van mantelzorgers. Daarnaast onderzoeken we of er andere vormen van ondersteuning zijn die dit doel nastreven. Bijvoorbeeld de inzet van een

schoonmaakdienst in plaats van een Wmo HH aanbieder om bij de mantelzorger thuis schoon te maken.

Vervolg

We starten de evaluatie van het mantelzorgbeleid in Nijmegen. Daarnaast informeren we de gebruikers van de regeling over het aflopen van 'tijdelijke huishoudelijke hulp voor mantelzorgers' per 1-1-2024. In deze brief attenderen we inwoners op de reguliere Wmo route en alternatieve vormen van ondersteuning voor mantelzorgers.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester